

Hyvinkään kestävän kehityksen tiekartta

2018-2021 | Ympäristöohjelma

2022-2025 | KETS tavoitevuosi

2030 | HINKU tavoitevuosi

Tavoitetila 2050 | FISU tavoitevuosi

Energian tuotanto ja kulutus

- Lisätään ja edistetään aurinkopaneelien käyttöä
- Kaupungin tilojen tilatehokkuutta lisätään yhteiskäytön avulla
- Järjestetään kuntalaisten energianeuvonta Hyvinkäälle
- Hyvinkään Lämpövoima toteuttaa yhteisvalvomon ja kysyntäjoustojärjestelmän
- Toteut. energia- ja ilmasto-ohjelman vuosit. toimenpiteet

- Toteutetaan kaupungin energiatehokkuussopimuksen 2017-2025 toimintasuunnitelman toimenpiteet
- Toteutetaan energianeuvontaa kuluttajille ja taloyhtiöille
- Lisätään merkittävästi aurinkovoimatuotantoa

- Vähäpäästöisen energian käyttö on realistinen vaihtoehto kuntalaiselle
- Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuus on parantunut 20 % huomioiden myös uudet kiinteistöt
- Kaukolämmön tuotantotapa on valittu

- Hyvinkää on etulinjassa kehittämässä ja käyttämässä kestävästi ja puhtaasti tuotettuja energialähteitä
- Kulutusta ohjataan älykkäillä energijärjestelmillä

Hiilineutraali Hyvinkää

Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne

- Jatketaan Hangonsillan alueen suunnittelua, edistetään keskustapainotteista täydennysrakentamista ja tutkitaan mahdollisuuksia hiilineutraaleiden asuinalueiden ja asemanseutujen syntymiselle.
- Edistetään joukkoliikennettä ja sujuvoitetaan matkaketjuja
- Toteutetaan laadukasta kävely- ja pyöräily-ympäristöä
- Edistetään autojen uusien käyttövoimamuotojen ja yhteiskäyttöautoilun käyttöä

- Hangonsillan alueen kaavoja toteutetaan ja keskustaa täydennysrakennetaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Asuinalueiden ja asemanseutujen suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään hiilineutraaliudesta tehtyjä tutkimuksia ja saatuja kokemuksia.
- Kehitetään liikkumisen palveluiden (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot jne.) palvelutarjontaa asiakaslähtöisesti niin, että yksityisautoilu vähenee.
- Mahdollistetaan sujuvat matkaketjut ja kustannustehokkaat liikkumisen palvelut digitaalisuuden ja teköälyn avulla.

- Eheä yhdyskuntarakenne
- Monimuotoinen, asiakaslähtöinen ja vähäpäästöinen liikkumisympäristö.

- Yhdyskuntarakenteen eheys mahdollistaa ekologisen, helpon ja terveellisen liikkumisen puhtaassa ympäristössä.
- Laadukkaat liikkumisen palvelut (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot jne.) mahdollistavat sujuvat ja päästöttömät matkaketjut.
- Itseohjautuvaan auton käyttö

Jätteet ja materiaalit

- Kaupunki ympäristön siisteys ja roskaantumisen ehkäisy
- Järjestetään vuosittaiset kierrätys- ja lajittelumessut
- Käynnistetään kiertotalouspuiston ja materiaalihukan vähentämiseen tähtäävä yritysyritys
- Järjestetään kestävän kulutuksen some-kampanja
- Jätteiden lajitteluohjeistusta siirretään some:en
- Selvitetään kaupungin mahdollisuudet muovijätteen kierrätyksen tehostamiseksi ja määrän vähentämiseksi.

- Viestitään ja kannustetaan taloyhtiöitä asuntokohtaisiin kierrätysjärjestelmiin.
- Kaavoituksessa huomioidaan jätehuollolle sekä maa-ainesten kierrätykselle tarvittavat alueet.
- Järjestetään avoin ideakilpailu uusista toimenpiteistä saavuttaa jäte- ja kiertotaloustavoitteet.
- Toteutetaan jakamistalouden kokeiluhankkeita.
- Lopetetaan pullovesien käyttö kaupungin tilaisuuksissa

- Siirrytään kokonaisuudessaan painoperusteiseen jätehuoltotaksaan.

- Tavaroiden ja hyödykkeiden hankkimisen sijaan ollaan siirretty lainaamiseen ja jakamiseen.
- Siinä määrin kuin jätettä syntyy se nähdään hyödynnettävänä materiaaleina.
- Kierrättäm. on kaikille itsestään selvää ja vaivatonta.
- Neitseellisten maa-ainesten käyttö on mahdol. vähäistä.

Jätteen Hyvinkää

Ruoan ja veden tuotanto ja kulutus

- Lisätään kasvisruoan käyttöä kouluissa, myös kotitaloustunneilla. Edistetään hyvinkääläistä kasvisruokaa.
- Edistetään kaupunkiviljelyä korttelipalstoilla ja laatikkoviljelyllä
- Lopetetaan pullovesien käyttö kaupungin tilaisuuksissa
- Aloitetaan Nopon pohjavesialueen puhdistaminen
- Kehitetään hulevesien hallintamenettelyjä
- Vähennetään vuotovesien määrää verkostoissa

- Lisätään hyvinkääläisten tietoisuutta ruokahävikin ympäristövaikutuksista
- Rajoitetaan kasvinsuojeluaineiden käyttöä
- Korttelipalstoja on eri kaupunginosissa, myös katto- ja seinäviljelyä
- Hyvinkääläinen syö luomuruokaa
- Jätevesienkäsittely on toimintavarmaa
- Vuotovesien määrä verkostoissa on vähentynyt merkittävästi

- Valtaosa hyvinkääläisistä syö satokauden mukaista kasvisruokaa
- Agro-ekologinen Hyvinkää
- Jätevesilietteet hyödynnetään resurssiviisaasti

- Pinta- ja pohjavesien tila on hyvä ja vesistöt ovat kaikkien saavutettavissa
- Hyvinkääläinen syö hyvin kestävästi
- Hyvä ruoka kasvaa Hyvinkäällä

Luonnonvarat ja elinympäristö

- Kehitetään maa-aineksen uusiokäyttöjärjestelmä
- Laaditaan metsien käytön ohjeistus, jossa otetaan huomioon metsien monikäyttö ja maisema (mm. suhtautuminen avohakkuuseen / jatkuvaan kasvatukseen alueellisesti)
- Päivitetään Hyvinkään pohjavesialueen suojelusuunnitelma
- Vahvistetaan soiden merkitystä virkistyskohteina esitteillä ja retkillä
- Laaditaan vieraslajien torjunta- ja tiedotusohjelma sekä torjutaan niitä vuosittain

- Hyödynnetään uusia innovaatioita liukkauden torjunnassa ja hiekotushiekkan poistossa
- Lisätään niittyjen ja katojen osuutta kaupungin maa-alueilla
- Toteutetaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien toimenpiteitä
- Rakennetaan uusi suoluontoa esille tuova ulkoilureitti/luontopolku
- Hirvijärven virkistysalue on kunnostettu
- Päivitetään Hyvinkään meluselvitys ja meluntorjuntaohjelma

- Vähennetään melun määrää toteuttamalla meluntorjuntaohjelmaa
- Maa-aineksen ottoa ohjataan kaavoituksen keinoin
- Monimuotoisuuden ydinalueet on tunnistettu ja niiden väliset yhteydet huomioidaan suunnittelussa
- Ei enää pilaantuneita pohjavesiä
- Hyvinkään soiden arvo ja arvostus matkailun ja hyvinvoinnin näkökulmasta on vahvistunut

- Hyvinkääläiset ovat tietoisia ja ylpeitä omasta elinympäristöstään!
- Maa-ainesten käyttö on kestävä
- Hyvä ilmankaatu sekä hiljaiset ja valosaasteetomat alueet edistävät hyvinvointia
- Hyvinkäältä löytyy monimuotoisia luontotyyppisiä ja metsien käyttö on kestävä. Luontokohteet ovat hyvin saavutettavissa.

Kestävän elämäntavan Hyvinkää

Ympäristökasvatus ja -tietoisuus

- Selvitetään kuntalaisten kestävän kehityksen arvot ja asenteet kyselyllä
- Kartoitetaan ja selkiytetään ympäristökasvatukseen liittyviä ohjelmia ja toimijoita paikallistasolta maailmanlaajuiselle tasolle
- Käynnistetään Hyvinkään ympäristöfoorumi
- Laaditaan Hyvinkään ympäristön tilan katsaus 2020

- Kaupungilla on ympäristöasioissa perehdytys uusille työntekijöille ja täydennyskoulutus muilla
- Hyvis, Vihreä lippu tai OKKA sertifiointi on saatu kaikkiin päiväkoteihin ja oppilaitoksiin
- Kaupungilta 1-3 velvoittavaa toimintaa/ tekoa vuosittain
- Kestävän kehitys velvoittaa toimenpiteisiin
- Hyvinkään eri toimijoiden ja sidosryhmien interaktiivinen yhteistyöverkosto on vakiintunut

- Jokainen kaupungin työntekijä on kestävän kehityksen lähettiläs

- Kestävä elämäntapa on sisäistetty laajalti osana arkea, organisaatiota, päätöksentekoa ja kasvatusta
- Kestävän kehityksen arvomaailma on yhteiskuntamme rakenteissa
- Kaikilla riittävät tiedot, taidot ja mahdollisuudet kestävään hyvinvointiin
- Joustavuus ja muuttuvaan maailmaan reagoiminen